

THE PULSAR PROGRAM IS MANAGED BY

CFRR»
Centre for Financial
Reporting Reform

WORLD BANK GROUP

1TH
ANNIVERSARY

THE PULSAR PROGRAM IS CO-FUNDED BY

Federal Ministry
Republic of Austria
Finance

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Swiss Confederation

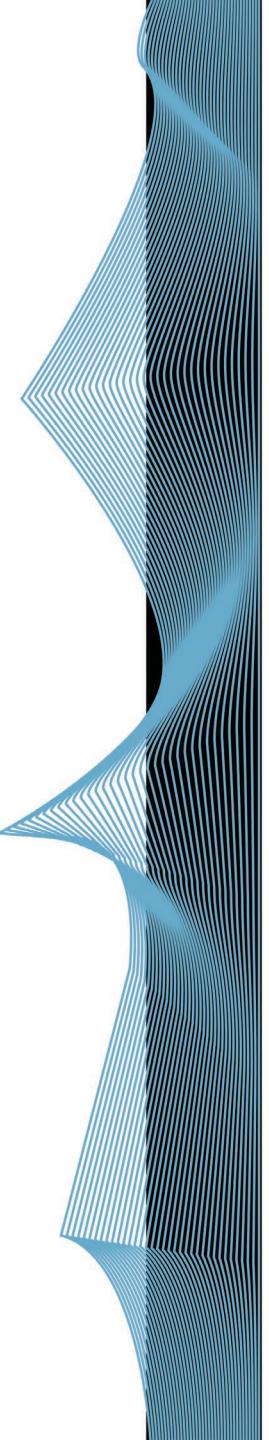
Federal Department of Economic Affairs,
Education and Research EAER
State Secretariat for Economic Affairs SECO

PULSAR Community of Practice

Konsolidacija u javnom sektoru: Raznolikost prakse u Evropi

Giuseppe Grossi

Beč, 1. prosinca/decembra 2022.

-
1. Reforme računovodstva u Europskoj uniji i globalna konsolidacija
  2. Pristup konsolidaciji na temelju EPSAS-a
  3. Iskustva odabralih zemalja (Estonija, Slovačka i Ujedinjena Kraljevina)

Reforme računovodstva u EU- u i globalna konsolidacija

Reforme računovodstva u EU-u

4

Europska komisija usvojila je ambiciozan plan implementacije računovodstva na temelju potpune primjene obračunske osnove do 2005. (Bruxelles, 17. prosinca/decembra 2002.)

„Današnji akcijski plan najnoviji je korak u ovoj dugoročnoj strategiji modernizacije: zacrtava napredak Komisije prema sveobuhvatnoj primjeni najsuvremenijih računovodstvenih standarda za javni sektor do 2005., uzimajući u obzir sva ograničenja i potrebne detaljne izmjene. Ove će mjerama Komisija biti daleko ispred većine svjetskih administracija,” povjerenica Michaele Schreyer

Osnova: Financijska uredba iz lipnja/juna 2002., čl. 124. (Uredba Vijeća 1605/2002)

„Financijski izvještaji sastavljaju se u skladu s opće prihvaćenim računovodstvenim principima.”

Reforme računovodstva u EU-u

5

EU ima dvije vrste finansijskih izvještaja

Izvještaji o
izvršenju
proračuna

Opći
finansijski
izvještaji

Prioritet: Razviti referentni okvir za opće računovodstvo koji je u skladu s računovodstvom poduzeća u privatnom sektoru i koji je prihvaćen na međunarodnoj razini

Izbor: Usvajanje IPSAS-a

Posljedica: Obračunsko računovodstvo

Reforme računovodstva u EU-u

6

- IPSAS-i se koriste kao osnova (prema potrebi IAS/IFRS)
- Harmonizirani računski/kontni plan za sve institucije i agencije EU-a
- 19 računovodstvenih pravila EK-a
- Osnivanje Savjetodavnog odbora za računovodstvo
- Detaljni priručnik za računovodstvo
- Pravila stupila na snagu 1. siječnja/januara 2005.

Konsolidirana godišnja računovodstvena dokumentacija Europske unije

#EUBUDGET

Godišnja računovodstvena dokumentacija

Svake godine računovodstveni službenik Komisije mora izraditi konsolidiranu godišnju finansijsku dokumentaciju EU-a, koja se sastoje od

- konsolidiranih finansijskih izvještaja (i bilješki)
- agregiranih izvještaja o izvršenju proračuna.

Konsolidirana računovodstvena dokumentacija EU-a uključuje finansijske izvještaje europskih institucija i agencija.

Proces konsolidacije

8

1) PRVA FAZA (do 2004.)

U opseg konsolidacije bile su uključene samo institucije EU-a i tijela koja je osnovala Europska unija a koja imaju pravnu osobnost i primaju bespovratna sredstva na teret proračuna EK-a, prema kriteriju **jedinstvenog proračuna** temeljem kojeg je definiran opseg konsolidacije:

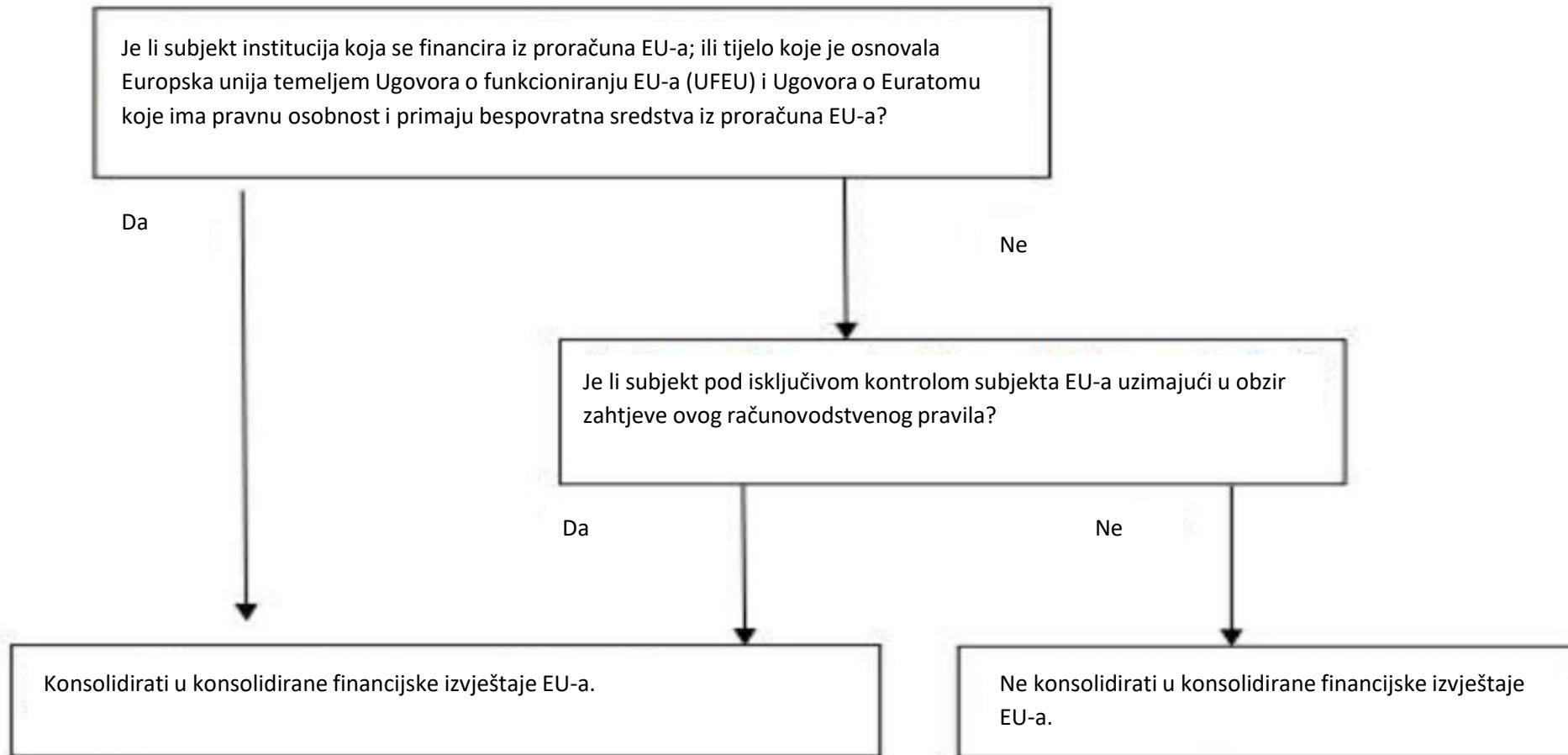
„Kriterij koji se koristi za definiranje opsega konsolidacije u suštini je kriterij jedinstvenog proračuna, tj. proračuna Europske unije. Trenutačna definicija opsega konsolidacije nije u skladu s međunarodnim standardima.” (EK, 2003.)

2) DRUGA FAZA (od 2005.):

Globalna konsolidacija kako bi se uključili i subjekti pod isključivom kontrolom (IPSAS 35), značajnim utjecajem (IPSAS 36) i zajedničkom kontrolom (IPSAS 8). **Glavna ograničenja pristupa temeljenog na IPSAS-ima** za konsolidaciju:

„Glavno je ograničenje to što su kriteriji konsolidacije više manje isti kao u IFRS-ima i ne uklapaju se u okruženje EU-a. Kriteriji kontrole u našem kontekstu nisu uvijek dionice koje se drže ili mesta u upravama nego su na primjer: razrješnica koju daje Europski parlament/Vijeće, financiranje iz općeg proračuna EU-a i revizija koju obavlja Europski revizorski sud (ECA).”

Opseg konsolidacije (EU R2)

9. SCOPE OF CONSOLIDATION

A. CONTROLLED ENTITIES (55)

1. Institutions and consultative bodies (11)

European Parliament	European Data Protection Supervisor
European Council	European Economic and Social Committee
European Commission	European Ombudsman
European Court of Auditors	European Committee of the Regions
Court of Justice of the European Union	Council of the European Union
European External Action Service	

2. EU Agencies (42)

2.1. Executive Agencies (7)

European Education and Culture Executive Agency (EACEA)	European Innovation Council and SMEs Executive Agency (EISMEA)
Consumers, Health, Agriculture and Food Executive Agency (CHAFEA) (up until 31 March 2021)	European Research Council Executive Agency (ERCEA)
European Health and Digital Executive Agency (HaDEA) (as from 1 April 2021)	European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA)
European Research Executive Agency (REA)	

2.2. Decentralised Agencies (35)

European Maritime Safety Agency (EMSA)	European Food Safety Authority (EFSA)
European Medicines Agency (EMA)	European Union Agency for Railways (ERA)
European Chemicals Agency (ECHA)	Community Plant Variety Office (CPVO)
European Institute for Gender Equality (EIGE)	European Fisheries Control Agency (EFCA)
European Environment Agency (EEA)	European Union Intellectual Property Office (EUIPO)
European Banking Authority (EBA)	European Union Aviation Safety Agency (EASA)
European Asylum Support Office (EASO)	European Securities and Markets Authority (ESMA)
European Union Agency for Cybersecurity (ENISA)	European Training Foundation (ETF)
European Union Agency for Law Enforcement Training (CEPOL)	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions (Eurofound)
European Union Agency for the Space Programme (EUSPA)	European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA)
European Union Agency for Criminal Justice Cooperation (Eurojust)	European Union Agency for Law Enforcement Cooperation (EUROPOL)
European Agency for Safety and Health at Work (EU-OSHA)	European Union Agency for Fundamental Rights (FRA)
European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC)	European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA)
European Centre for the Development of Vocational Training (CEDEFOP)	Translation Centre for the Bodies of the European Union (CdT)
European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER)	European Joint Undertaking for ITER and the Development of Fusion Energy (Fusion for Energy)
Agency for Support for the Body of European Regulators for Electronic Communications (BEREC Office)	European Union Agency for the Operational Management of Large-Scale IT Systems in the Area of Freedom, Security and Justice (eu-LISA)
European Border and Coast Guard Agency (FRONTEX)	European Public Prosecutor's Office (EPPO) (as from 24 June 2021)
European Labour Authority (ELA) (as from 26 May 2021)	

3. Other controlled entities (2)

European Coal and Steel Community in Liquidation (ECSC i.L.)	European Institute of Innovation and Technology (EIT)

B. ASSOCIATES (1)

European Investment Fund (EIF)

Pristup konsolidaciji na temelju EPSAS-a

EUROPEAN COMMISSION
EUROSTAT
Directorate C: Macro-economic statistics
Task Force EPSAS

EPSAS WG 18/14
Luxembourg, 24 October 2018

EPSAS Working Group
To be held in Luxembourg

on 19-20 November 2018, starting at 09:30

[Item 5 of the Agenda](#)

EPSAS issue paper on consolidation of financial statements

*Paper by PwC on behalf of Eurostat
- for discussion*

EPSAS
screening
report

IPSAS 35 - Consolidated financial
statements

May 2021

Tematska studija Radne grupe za izradu EPSAS-a o konsolidiranim finansijskim izvještajima (2018.)

12

Sastavljanje konsolidiranih finansijskih izvještaja za sobom povlači **tri glavne vrste pitanja:**

- 1) Određivanje **razine** na kojoj je potrebno sastaviti konsolidirane finansijske izvještaje (središnja i lokalna razina). Osim toga, također se mogu sastaviti **finansijski izvještaji na razini cijele države (WGA)** koji sadrže finansijske izvještaje svih razina države unutar jedne zemlje koji će poslužiti za potrebe ostvarenja ciljeva u pogledu odgovornosti i donošenja odluka.
- 2) Određivanje **opsega konsolidacije** (poimanje **kontrole**).
- 3) **Troškovi i kompleksnost** povezani sa sastavljanjem konsolidiranih finansijskih izvještaja, što je više pitanje organizacijske naravi.

Izvještaj o screeningu Radne grupe za izradu EPSAS-a u vezi sa standardom IPSAS 35 (2021.)

13

Sažetak izvještaja.

Informacije koje proizlaze iz primjene standarda IPSAS 35:

- pružile bi **relevantne, pouzdane, cjelovite, razborite, neutralne, provjerljive, ekonomski sadržajne, razumljive, pravovremene i usporedive informacije** potrebne za donošenje ekonomskih odluka i postizanje potrebne razine finansijske transparentnosti i usporedivosti finansijskih izvještaja u Europskoj Uniji;
- ne bi bile u suprotnosti s **principom istinitog i vjernog prikaza**, i
- bile bi pogodne za **europsko javno dobro**
- u svrhu ostvarenja **cilja usporedivosti** finansijskih izvještaja na temelju EPSAS-a, poželjne su **dodatne smjernice** i poboljšanja u određenim oblastima.

Iskustva odabranih zemalja

Prakse konsolidacije na različitim razinama države

Slika 4. Usporedba praksi konsolidacije na različitim razinama države (Estonija, Slovačka i Ujedinjena Kraljevina (UK))

	Estonija	Slovačka	UK
Razina konsolidacije	<ul style="list-style-type: none"> - WGA koji pokriva cijeli javni sektor. - WGA koji pokriva sektor opće države. - Središnja država. - Lokalne razine vlasti. 	<ul style="list-style-type: none"> - WGA koji pokriva cijeli javni sektor. - Središnja država. - Lokalne razine vlasti. 	<ul style="list-style-type: none"> - WGA koji pokriva sektor opće države. - Središnja država. - Lokalne razine vlasti.
Pravna osnova za zahtjeve konsolidacije	<ul style="list-style-type: none"> - Nacionalni zakoni. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nacionalni zakoni. 	<ul style="list-style-type: none"> - Nacionalni zakoni.
Opseg konsolidacije	<ul style="list-style-type: none"> - Na temelju kontrole. Daju se disagregirane informacije o sektoru opće države i javnim poduzećima u skladu sa standardom IPSAS 22. - Iz opsega nisu isključeni manji i manje rizični subjekti (SLRE). 	<ul style="list-style-type: none"> - Na temelju kontrole. - Iz opsega nisu isključeni manji i manje rizični subjekti (SLRE). - Subjekt je isključen samo ako prestaje s vremenski neograničenim poslovanjem ili se očekuje njegova prodaja u roku godinu dana. 	<ul style="list-style-type: none"> - Na temelju kontrole, osim što su isključene javne banke. - Mali subjekti ispod određenog praga ne konsolidiraju se na razini središnje države i na razini WGA-a.
Pravila konsolidacije	<ul style="list-style-type: none"> - IPSAS 	<ul style="list-style-type: none"> - IPSAS 	<ul style="list-style-type: none"> - IFRS (na način na koji su ovi standardi prilagođeni javnom sektoru)
Korištenje konsolidiranih finansijskih izvještaja	<ul style="list-style-type: none"> - Državni finansijski izvještaji (tj. WGA) pomno se gledaju i uspoređuju s izvještajima o izvršenju proračuna. - Koriste se u donošenju dugoročnih fiskalnih odluka, reformama PFM-a, i za sastavljanje izvještaja u skladu s okvirom ESA 2010. 	<ul style="list-style-type: none"> - Analiza neto vrijednosti države, kao nadopuna analizi proračuna. - Unaprjeđenje računovodstvenih politika i postupaka zahvaljujući reviziji. 	<ul style="list-style-type: none"> - WGA i finansijske izvještaje središnje države pregledava Parlament, i kao nadopuna pregledu fiskalnih rizika. - Mogućnost javnog nadzora na lokalnoj i središnjoj razini.